

- vazbám ke kompetenci sociální a personální (např. znalosti a dovednosti týkající se nauky o lidském chování a etiky, chování respektující práva druhých osob, predikce chování druhých osob a další),
- vazbám ke kompetenci komunikativní (např. identifikace vhodného způsobu komunikace v potenciálně konfliktních situacích s respektováním možných vztahových problémů, v situacích vyžadujících spolupráci a další),
- vazbám ke kompetenci občanské (např. pravidla demokracie, orientace v politicko-správním systému České republiky a další).

S ohledem na relativně úzké zaměření řešených úloh je třeba interpretovat zjištění o dosažené úrovni sociální gramotnosti žáků pouze ve vztahu k těmto dílčím sledovaným aspektům sociální gramotnosti.

4.1

Základní charakteristika testu

Pro hodnocení dosažené úrovně ve vybraných aspektech sociální gramotnosti žáků byl využit test zadávaný prostřednictvím inspekčního systému elektronického testování InspIS SET. Test byl shodný pro žáky 9. ročníku ZŠ i 2. ročníku SŠ a obsahoval celkem 45 úloh dále členěných na 97 otázek. Vedle toho byla připravena zkrácená verze testu pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále i „SVP“), kteří na řešení měli k dispozici stejný čas jako žáci řešící základní verzi testu (ne všichni žáci se SVP řešili přizpůsobenou verzí testu – rozhodnutí o účasti žáka se SVP a typu jím řešeného testu bylo na řediteli školy). Tabulka č. 6 zachycuje počty žáků řešících základní a přizpůsobenou verzí testu. Další hodnocení je založeno na výsledcích všech žáků s tím, že výsledek žáků se SVP je na vybraných místech uveden zvlášť.

Tabulka 6

Počty žáků řešících jednotlivé typy testů

Typ šetření	9. ročník ZŠ	2. ročník SŠ
Základní verze testu	4 549	7 656
Přizpůsobený test pro žáky se SVP	209	241

4.2

Výsledky žáků ve zjišťování dosažené úrovně sociální gramotnosti

Průměrná úspěšnost žáků 9. ročníku ZŠ v testu dosáhla 54 %, což indikuje horší než očekávaný výsledek¹⁰. Úspěšnost žáků se SVP byla o 7 p. b. nižší (47 % základní verze testu, 48 % zkrácená verze testu).¹¹ Z rozdělení žáků podle celkové úspěšnosti (viz graf č. 5) je patrné, že přibližně desetina žáků (12 %) dosáhla slabého výsledku, tj. vyřešila správně méně než dvě pětiny otázek v testu. Více než tři pětiny otázek, tj. výsledek odpovídající očekávání, správně vyřešila třetina žáků 9. ročníku ZŠ. Výborného výsledku, tj. více než čtyř pětín správně vyřešených otázek, dosáhlo jen 1 % žáků.

¹⁰ Jak již bylo uvedeno, na základě expertního posouzení byla minimální hranice úspěšnosti v testu stanovena na 60 %.

¹¹ Pravděpodobně se na tom podílelo množství textu v úlohách.